

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Wydanie poranne wychodzi dwa razy dziennie: o godz. 9-tej rano i o 6-tej wiecz. W niedziele i święta uroczyste na dzień rano

NUMERATA wynosi: w Krakowie: miesięcznie 2 hal. 70, kwartalnie kor. 6; w innych miastach: miesięcznie 1 hal. 70, kwartalnie kor. 5. W państwie Niemiec kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwa razy w tygodniu wysyłkę dziennik DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ KRAKÓW. TELEFON NR. 190

Osobna prenumerata na wydanie poranne wynosi miesięcznie w miarę odnośności do domów i koronę.

Numer poranny 4 hal. wyczerany 10 hal. Listy pieniężne przekazywać na prenumeratę i inseraty, przesyłać do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje

oszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz, — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokolowski, w Warszawie Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, w Berlinie M. Opelik, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schieri, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coe, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14. Cite de Treviso, John F. Jones & Cie.

Nr. 253.

Kraków, niedziela dnia 27 maja 1906 roku.

ROK XIV

Projekt kompromisowy ks. Hohenlohego

Przedłożony w piątek w komisji reformy wybrzej projekt kompromisowy ks. Hohenlohego, przesła pod względem narodowościowym skład parlamentu, powstać mającego na podstawie nowej ordynacji, w następujący sposób:

Niemcy	223
Czesi	103
Polacy	78
Słowacy	36
Rusini	32
Włosi	18
Rumuni	5

W porównaniu zatem z obecnym stanem, zyskują

Niemcy	18
Czesi	16
Polacy	6
Rusini	22
Słowacy	9
Włosi	1
Rumuni	0

a w porównaniu z projektem bar. Gautscha:

Niemcy	18
Czesi	4
Polacy	14
Rusini	1
Słowacy	0
Włosi	2
Rumuni	1

Stosunek zatem narodowości słowiańskich do niesłowiańskich kształtowałby się następująco:

Słowianie	249
Blok niemiecko-romański (Niemcy)	246
(Niemcy)	223)

podezas gdy dotychczas mieli:

Słowianie	196
Blok niemiecko-romański (Niemcy)	229
(Niemcy)	205)

a według projektu bar. Gautscha:

Słowianie	230
Blok niemiecko-romański (Niemcy)	225
(Niemcy)	205)

Narodowości więc słowiańskie, według projektu ks. Hohenlohego, przewyższyłyby blok niemiecko-romański o 3 mandaty, według zaś projektu bar. Gautscha różnica ta wyniosłaby 5 mandatów.

Z ogólnego przyrostu 70 mandatów, najwięcej otrzymują Rusini (22) i Niemcy (18) — najmniej Polacy (6).

Czesi a nowy projekt.

Praga (Tel Wł). Pisma czeskie na ogół występują przeciw projektowi kompromisowemu ks. Hohenlohego, określają jego propozycje jako niemożliwe do przyjęcia przez posłów czeskich.

„Hlas Naroda“ zarzuca prezydentowi ministrów, że stanął na stanowisku Niemców. „Narodni Listy“ i „Politik“ stwierdzają, że projekt ks. Hohenlohego pogorszył sytuację na niekorzyść Czechów. To ostatnie pismo podnosi, że ks. Hohenlohe swojemi propozycjami zerwał most zgody między sobą a posłami czeskimi.

Jedna tylko „Bohemia“ zaznacza, że nowy projekt mimo wszelkich trudności, będzie pomyslnie przeprowadzony.

Wybory do delegacji.

Rezultat wyborów do delegacji, odbytych w piątek na posiedzeniu posłów według poszczególnych krajów, przedstawia się następująco:

Galicja: Abrahamowicz, dr. Bobrzyński, dr. Dulemba, hr. Dzieduszycki, dr. Głabiński, dr. Kozłowski i Romańczuk. — Zastępcy ks. Sapieha i Królikowski.

Czechy: Dr. Kramarz, dr. Ryba, Hruby, Kłofacz, hr. Mensdorf, hr. Deym, dr. Bärnreither, Hofmann, Schreiter i Stein. — Zastępcy: Saifert i dr. Funke.

Bukowina: dr. Straucher. — zastępca: Lupul.

Morawy: Dr. Lecher, Serenyi, Seidel i dr. Sileny; — zastępcy: Kulp i Bendel.

Śląsk: Spens; — zastępca: Hercmanský.

Austrja dolna: Steiner, dr. Marchet i bar. Ehrenfels; — zastępca: Huber.

Austrja górna: Dr. Schlegel i Grafinger; — zastępca: Baumgartner.

Styrja: Hr. Stürgh i Einspinner; — zastępca: Gasteiger.

Salzburg: Dr. Sylwester; — zastępca: Haider.

Karyntja: Dobernig; — zastępca: Hinterhuber.

Kraina: Dr. Sustersicz; — zastępca: Dr. Zitnik.

Tyrol: Delugan i dr. Tollinger; — zastępca: Hauels.

Przedarulanja: Loser; — zastępca: Fink.

Istrja: Dr. Bartoli; — zastępca: Polesini.

Gorycja i Gradyska: Dr. Verzeznassi; zastępca: Lenassi.

Dalmacja: ks. Bianchini; — zastępca: Peric.

Tryjest i Morpurgo: — zastępca: Dr. Pittacco.

Ogółem wybrano 40 członków delegacji i 20 zastępców.

Elaborat podkomitetu komisji konstytucyjnej

Wiedeń. Podkomitet wybrany przez komisję konstytucyjną dla zbadania wydanych w latach 1897—1904 rozporządzeń w liczbie 114, zakończył wczoraj swe obrady i przyjął referat przedwodniczącego Grabmayera. W myśl wniosków podkomitetu, część rozporządzeń uznano za konieczne, 30 uznano jako naruszające konstytucję bez możliwości usprawiedliwienia się rządu koniecznością państwową, a co do 20 jeszcze obecnie obowiązujących, proponuje subkomitet odesłać je oddzielnie komisjom do fachowego zbadania.

Duma.

Petersburg. (Pet aj. tel.) Posiedzenie Dumy zaczęło się o godz. 2 min. 30 popoł. Na ławie ministerjalnej obecni wszyscy ministrowie, z wyjątkiem ministra wojny i marynarki. Po mowie Goremkina, jak słychać zabierze głos Rodiczew imieniem partji postępowej ludowej i zaproponuje votum nieufności dla gabinetu.

Deklaracja rządu.

Petersburg (Pet. aj. tel.) Prezydent gabinetu Goremkin złożył w Dumie następującą deklarację rządu:

Rząd, biorący przy swej działalności za podstawę ściśle trzymanie się ustaw, oświadcza po przegłądnięciu poruczonego mu przez cara adresu Dumy, pełną gotowość pełnego popierania Dumy przy opracowaniu poruszonych przez nią kwestji, o ile one nie przekraczają ram przyznanej jej ustawodawczej inicjatywy. Tego poparcia użyje rząd także przy zmienianiu prawa wyborczego, jakkolwiek jest zdania, że tej kwestji nie należy natychmiast brać pod obrady, gdyż Duma zaczęła dopiero swą działalność i dlatego nie mogła jeszcze wyraźnie przedstawić potrzeb tej zmiany. —

Szczególną baczność zachowuje Rada ministrów wobec sprawy pilnego zaspokojenia potrzeb ludności wiejskiej i równouprawnienia włościan wobec innych klas, wobec zaspokojenia potrzeb klasy robotniczej, wypracowania ustawy o obowiązkowym szkolnictwie ludowym, opodatkowania bogatszych klas, wobec reorganizacji władz prowincjonalnych i samorządu przy uwzględnieniu właściwości terytorjów nadgranicznych.

Niemniejszą wagę przywiązuje rząd do powołanych ustaw o nietykalności osób, o wolności wyznań, prasy, zgromadzeń i stowarzyszeń, ale uważa za potrzebne, przy wypracowaniu tych ustaw zaopatrzyć administrację w skuteczne środki, aby rząd mógł przeszkodzić i przeciwdziałać nadużywaniu udzielonych swobód.

Co się tyczy kwestji agrarnej przy pomocy dóbr apanażowych, rządowych, klasztornych i kościelnych i przymusowego wywłaszczenia prywatnej własności ziemskiej — Rada ministrów uważa za obowiązek, nie odbierać prawa własności jednemu, aby przyznać je drugiemu. Negować prawo prywatnej własności ziemskiej oznaczałoby wogóle przeczyć prawu prywatnej własności. Nietykalskość własności tworzy na całym świecie we wszystkich stadjach rozwoju życia obywatelskiego, podstawę dobrobytu, filar życia państwowego. Kwestję agrarną można niewątpliwie przy użyciu stojących państwu do dyspozycji środków skutecznie rozwiązać bez podkopywania siły ojczyzny.

Hr. Solskij.

Petersburg (Pet aj. tel.) Dotychczasowy prezydent Rady Państwa hr. Solskij carskim re-

skryptem mianowany został rzeczywistym tajnym radcą I. klasy.

Skazanie jena gubernatora

Czyta (Pet aj. tel.) Sąd skazał generał gubernatora Transbajkału jena. Holszczernikowa za przekroczenie władzy na 16 miesięcy twierdzy i wydalenie ze służby.

KRONIKA

KUPIJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków dnia 27 maja.

— **Z teatru.** Farsa francuska wystawiona w sobotę dochodzi już do ostatnich granic tego, co wogóle, publicznie, na scenie powiedzieć i pokazać można; — trzeba jednak przyznać, że jest przytem zabawną i dowcipną, — a odegrano ją wcale dobrze. Kto jest amatorem tego rodzaju, ubawi się niezawodnie. Do literackiej oceny farsa sobotnia niema żadnego prawa.

— „Zbrodnia i kara“ Dostojewskiego ukaże się po raz pierwszy na scenie teatru Ludowego w nadechodzący czwartek, a dochód z tego przedstawienia przeznaczony jest na rzecz Związku Pomocy Narodowej. Zarówno zainteresowanie, jakie budzi ta premiera, jak i cel przedstawienia, dochód z którego ma zasilić tak sympatyczną i potrzebującą wciąż pomocy instytucję, uzyskują niewątpliwie zupełne poparcie naszej publiczności.

— **Sadzawka św. Stanisława na Skalce** w Krakowie utraciła skutkiem ostatniej powodzi w 1903 roku, przez wieki istniejącą w niej wodę i zupełnie wyschła.

Powódź sama zrzuciła również i w klasztorze oraz w otoczeniu tegoż wielkie szkody, których naprawa nietylko wyczerpała w zupełności skromne zasoby OO. Paulinów, ale nadto na naraziła ich na konieczność zaciągnięcia długu, co pociągnęło za sobą stały kilkunastoletni ucisk liwy wydatek Utrzymanie na przyszłość sadzawki jest nieodzowną koniecznością — nietylko już ze względów samego pietyzmu dla niej i dla jej tradycji, ale nadto ze względów tak historycznych, jakoteż i zachowawczych.

Poszukiwania za wodą na tem miejscu pozostaly bez skutku, aby więc otrzymać wodę, celem zasilenia tej zasadzki, koniecznym jest założenie w jej środku wglębną studnię i następnie sadzawkę skanalizować.

Roboty te połączone będą ze znacznym wydatkiem, na który ubogi klasztor zdobyć się bez warunkowo nie może.

Z tego właśnie powodu OO. Paulini chcą udać się do publicznej ofiarności i prosić o najmniejsze choćby datki na urzeczywistnienie ich zamiaru, na przywrócenie wody w sadzawce odpowiednio do tradycji.

— **Dar Narodowy 3 Maja dla T. S. L.** Zarząd Główny T. S. L. uprasza osoby posiadające listy składkowe na „Dar Narodowy 3 Maja“ w mieście Krakowie, by zebrane datki wraz z listami zechciały jak najrychlej składać w kantorze Banku Hipotecznego w Krakowie linia A — B obok trafikii głównej.

Krakowskie Towarzystwo rybackie odbyło wczoraj po południu doroczne ogólne zgromadzenie pod przewodnictwem prezesa dra Ferdynanda Wilkosza, który złożył sprawozdanie im. zarządu Imieniem komisji rewizyjnej złożył sprawozdanie dr. Markiewicz, na wniosek którego udzielono zarządowi absolutorjum z czynności za rok ubiegły. Przy wyborze uzupełniającym prezesem wybrano przez aklamację ponownie mecenasa dra Ferdynanda Wilkosza, tak samo wiceprezesa inż. p. Józefa Rozwadowskiego. Do wydziału wybrany został ponownie prof. Kajetan Kosiński, do komisji rewizyjnej wszedł p. Kazimierz Zieliński, optyk.

Członkiem honorowym Towarzystwa mianowało zgromadzenie p. Hertmańskiego emerytowanego radcę dworu z ministerjum rolnictwa.

W końcu rozwinęła się pogadanka na temat karmienia i tuczenia ryb, a w szczególności karpistawnych.

— **Zarząd 1-szej szkoły gimn. żeńskiego** przy ulicy Wolskiej l. 13 podaje do wiadomości rodziców i opiekunów, że w roku szkolnym 1906—7 prowadzić będzie szkołę wedle dotychczasowego programu, przygotowując uczennice w ciągu lat sześciu do egzaminu dojrzałości.

— **Pogrzeb konnego policjanta** s. p. Daniela Michalskiego odbył się wczoraj po południu ze szpitala wojskowego z Wawelu. Zwłoki eksportował kapelan gr. kat. ks. Filipowski. Pochód ctwierał oddział policji konnej i pieszej, za którą szła kapela 20 pp. za trumną postępował dyrektor policji dr. Flatau, komendant placu podpułkownik Gleser, przedstawiciel starostwa dr. Chrzanowski, cały skład urzędników koncepcyjnych i manipulacyjnych dyrekcji policji, komendanci żandarmerji, delegacje posterunków

żandarmerji, wreszcie liczny zastęp policji w kowej.

Sp. Karol Srokosz emeryt, członek honorowy I. Tow. weteranów wojskowych — przeżywszy lat 79 zmarł w Krakowie dnia 24 bm. Zmarły był członkiem honorowym i wielkim dobrodziejem Tow. Weteranów oprócz tego składał liczną dowody pięknej ofiarności, między innymi spisał dwa srebrne kandelabry dla kościoła Marińskiego, żyrandol brązowy dla kościoła Bonifratrów i ufundował jedno łóżko w szpitalu juzelewskim.

Zwłoki eksportował ks. Kamiński, a towarzyszył zwłokom także ks. prał. Krzemień. W pochodzie brały udział gremialny Stow. Weteranów wojskowych z Krakowa i Podgórzansztandarami: własna muzyka, oraz liczne zamiatkowe delegacje weteranów wojskowych.

ENCYKLIKA W SPRAWIE MARJAWITÓW

Paryż (Aj. Stef.) „Oserw. Romano“ ogłasza encyklikę papieską do włoskich biskupów w sprawie potępionych dekretem z 4 września 1904 Marjawitów. Encyklika potwierdza dekret i ogłasza świętą Marjawitów za zniesioną i potępioną. Poleca w tym kierunku działać ażeby wprowadzeni w błąd powrócili na prawdziwą drogę, aby nie była potrzebna zastosowania surowych środków. W nadziei, że wszyscy polscy katolicy powrócą do wiary przodków, udziela im papież błogosławieństwa apostołskiego.

TELEGRAMY.

(z dnia 27 maja)

Z Sejmu węgierskiego.

Budapeszt. Sejm wybrał wiceprezydentami pos. Navay (partja konst.) i Rakovszky'ego (p. ludowa).

Pogrzeb Ibsena.

Chrystjanja. Pogrzeb Ibsena odłożono do 1. czerwca.

Policja w klasztorach francuskich Neviso. Wczoraj z polecenia sądu 26 Urszula-

Tajemnica stanu.

ROMANS POLITYCZNY przez Antoniego HOPE 38. (Ciąg dalszy.)

Lecz ta konieczność tajemnicy wywoływała zwłokę, zgubną dla króla: mógł tymczasem umrzeć w więzieniu, lub zostać przewiezionym gdzieindziej.

Lecz cóż było począć? Przez czas pewien zmuszony byłem do zawieszenia broni. Jedyną moją pociechą było wówczas gorące uznanie Flawji, wyrażone mi z powodu srogich praw przeciwko pojedynkom. Gdy objawilem jej radość, iż mimo woli udało mi się życzenia jej uprzedzić błagała mnie, abym wydał sroższe jeszcze przepisy i zabronił pojedynków bezwarunkowo.

— Wstrzymałem się z tem aż do naszego ślubu — odparłem z uśmiechem.

Skutkiem przymusowego zawieszenia broni i konieczności zachowania tajemnicy miasto Zenda stało się rodzajem gruntu neutralnego, gdzie obie strony mogły krążyć, w dzień biały przynajmniej, bo niebezpiecznie byłoby zapuszczać się tam w nocy.

Pewnego dnia, gdy przejeżdżałem przez miasteczko z Flawją i Saptem, spotkała mnie zabawna, lecz kłopotliwa przygoda.

Cwałując konno pomiędzy moją narzeczoną a starym pułkownikiem, ujrzałem jęgomosia, który z miną bardzo uroczystą powoził dwukonnym zaprzęgiem.

Gdy nas zobaczył, wyskoczył z ekwipażu i zbliżył się z niskimi ukłony.

Poznałem w nim prefekta policji w Strelsau.

— Pilnujemy ścisłego zachowania przepisów Waszej Królewskiej Mości odnośnie do pojedynków oświadczył.

Jeśli taki był cel jego wycieczki do Zenda, postanowiłem gorliwość jego uśmierzyć.

Czy nie pozatem nie sprowadziło cię tutaj, prefekcie — spytałem.

— I owszem, sire, jestem tu głównie dla oddania przysługi ambasadorowi angielskiemu.

— Cóż ambasador angielski ma tu do czynienia? — zawołałem wesóło.

Jeden z jego rodaków, młodzieniec wysokiego rodu, od paru miesięcy zaginął. Przyjaciele szukają go zawzięcie. Opierając się na poważnych wskazówkach, mamy powód przypuszczać, że po raz ostatni widziano go w Zenda.

Flawja słuchała tej rozmowy z roztargnieniem. Ja nie śmiałem spojrzeć na Saptę.

— Cóż to za poważne wskazówki? — pytałem.

— Jeden z jego przyjaciół w Paryżu, niejaki p. Featherly, twierdzi, że ów młodzieniec przybył tu musiał, a urzędnicy kolejowi pamiętają, że widzieli nazwisko jego na kufrach.

— Jakież to było nazwisko?

— Rassendyll, Najjaśniejszy Panie.

Spojrzał z pod oka na księżniczkę i zniżając głos dodał:

— Sądzę, że ten pan wyruszył za pewną damą. Wasza Królewska Mość słyszała może o niejkiej pani de Mauban?

— Ależ naturalnie.

Mimowoli rzuciłem okiem w stronę zamku.

— Otóż dama ta przybyła do Rarytanji jednocześnie prawie z p. Rassendyll.

Spostrzegłem, że prefekt patrzy na mnie pytająco, badawczo.

— Sapt — rzekłem — muszę powiedzieć parę słów prefektowi na cztery oczy. Zechciej jechać naprzód z księżniczką.

Gdy się oddalili, rzekłem do naczelnika policji:

— Powiedz że mi pan teraz, co masz do powiedzenia, bo widzę z twojej miny że to jeszcze nie wszystko.

Zbliżył się, ja nachyliłem się nad siodłem.

— Rassendyll kochał się bardzo w tej damie — szeptał prefekt. — Bądź co bądź od dwóch miesięcy ślad jego zaginął.

Tym razem oczy prefekta zwróciły się w stronę zamku.

— Dama istotnie tam przebywa — rzekłem, siląc się na spokój — lecz wątpię, aby p. Rassendyll, wszak takie jest nazwisko owego gentlemana? — wątpię, aby on się tam znajdował.

— Książę nie znosi rywalów — mówił prefekt, zniżając głos coraz bardziej.

— To prawda, przytwierdziłem — ale czy rozumiesz pan, jak ciężki stawiasz mi zarzut?

Prefekt rozpostarł ręce, jakby tłumacząc się. Nachyliłem się nad jego uchem.

— To sprawa bardzo drażliwa — szepnąłem — powracaj pan do Strelsau.

— Gdybym jednak, sire, zdołał znaleźć tutaj słowo zagadki?

— Wracaj pan do Strelsau, powtórzyłem. Powiedz ambasadorowi, że wpadłeś na trop, lecz że przez parę tygodni musisz prowadzić poszukiwania na własną rękę, bez zdawania z nich rachunku. To nam zapewni zwłokę. Ja sam pokieruję tą sprawą.

— Ambasador nagli i traci już cierpliwość.

— Musi jej nabrać. Cóż u licha! Czy wiesz pan, że gdyby posądzenia pańskie były słuszne, sprawa ta wywołałaby najgroźniejsze skutki dla Rarytanji. A więc należy unikać rozgłosu. Powróćisz pan do Strelsau przed wieczorem.

Spiąłem konia ostroga, aby dogonić moje towarzystwo. Uspokoilem się trochę.

Należało wszelkimi sposobami przerwać śledztwo, na parę tygodni co najmniej. Przebiegł prefekt nie był dalekim od wykrycia całej prawdy. Mogliśmy następnie na naszą korzyść domysły jego obrócić, tymczasem jednak trzeba było działania jego powstrzymać, bo naraziłyby cię królewskie.

Czeniu, bo ten papla, Featherly, nie trzymał języka za zębami?

— Czy sprawa załatwiona? — spytała mnie Flawja, gdy ją dogoniłem.

— Jaknajpomyślniej, odparłem. Możebyśmy już zawrócili do pałacu? Wkraczamy niemal na nieprzyjacielskie terytorjum.

W istocie byliśmy po za miastem, u stóp wzgórza, na szczycie którego wznosi się zamek Zenda. W chwili tej właśnie spuszczał się po nim orszak i zbliżał ku nam.

— Zawracajmy — rzekł Sapt.

— Wolalabym pozostać tu jeszcze chwilkę, nalegała Flawja.

Zatrzymałem konia przy jej wierzchołku. Mogliśmy dostrzedz pojedyncze figury orszaku.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

nek zostało przez policję przemocą z klasztoru wydalonych.

Budapeszt. Gubernator austro-węgierskiego banku dr. Biliński pojawił się wczoraj przed południem w towarzystwie generalnego sekretarza w Sejmie węgierskim, złożył wizytę prezydentowi, i odbył dłuższą konferencję z Kossuthem.

Ze świata.

* **Muzeum w Porcie Artura.** Z Petersburga donoszą, że Japończycy urządzają w Porcie Artura muzeum imienia generała Kondratienki, bo hater — obrońcy twierdzy. Na muzeum zajęto dom, w którym mieszkał Kondratienko, a który ma być pozostawiony w takim stanie, w jakim go zastali Japończycy w chwili zdobycia twierdzy.

* **Oryginalna reklama.** Przed paru dniami dwa poczytne dzienniki londyńskie podały ciekawą ogłoszenie. Mianowicie, obiecują one wypłacić 500 funtów każdemu, kto zbierze na taką okrągłą sumę używanych biletów pewnych linii tramwajowych i kolejowych. Ogłoszenie to wywołało wśród ludności miasta wielką sensację. Wyrzucane przedtem bilety, jako niepotrzebne śmieci, zbierają się obecnie z wielką gorliwością. Często o przypadkiem wyrzucony bilet dochodzi do krwawych bójk. Tramwaje i omnibusy są obecnie przepelnione, gdyż jeżdżą nawet ci, którzy nie mają żadnego interesu, a tylko chcą powiększyć swoją kolekcję biletów. Na wszystkich przystankach tramwajowych oczekują całe zastępy dzieci, by wyprosić u wysiadających przejechane bilety. Przypuszczają należy, że ogłoszenie to pochodzi od któregoś z towarzystw tramwajowych i ma na celu wywołanie większego ruchu pasażerskiego. Pomysł bądź co bądź dobry.

* **Pamiętnik Murawjewa.** Współpracownikowi moskiewskiego dziennika „Put“ udało się zaznajomić z bardzo ciekawym manuskrypcem, nabytym świeżo przez jednego z mieszkańców Moskwy. Jest to własnoręczny pamiętnik Murawjewa-Wieszatiela z czasów słynnej działalności jego na Litwie w r. 1864. Kat wileński z entuzjazmem mówi o krwawej swej działalności i skarży się tylko na Petersburg, który „bawi się w liberalizm i przeszkadza mu w energiczniejszym przeprowadzeniu zadania swego.“ Najbardziej gniewa Murawjewa wielki książę Konstanty, którego nazywa „buntownikiem i rewolucjonistą.“

Pamiętnik zawiera bardzo ciekawy materiał: opisuje on szereg epizodów dotąd nieznanych i daje charakterystykę wielu osób, które miały nieszczęście zbliżyć się do Murawiewa. Porządnie dostaje się od autora pamiętników rządowi, który chwiejnością swoją przeszkadzał (!) mu pozbycia się raz na zawsze niepożądanych dlań osób.

Stefan z Kruźlowy Odrowąż-Pieniążek.

Nie piastował wysokich godności, nie wysunął się na czoło społeczeństwa, nie zdobył sobie sławy, a nawet rozgłosu, a jednak zgon jego jest wielkim ubytkiem, bo był to charakter żelazny, wytrwały, dzielny, czysty jak iza.

Zywoł ś. p. Stefana wiąże się jeszcze z rokiem 1846 i 1849 i przypomina te polityczne przemiany w Austrii, które sprawiły, że skazywani na więzienie lub na karę śmierci, stawali się później doradcami monarchy, podporą państwa.

Ś. p. Stefan był synem Stanisława i Felicji z Krajewskich. Urodził się r. 1833 w Tyrawie wołoskiej w ziemi Sanockiej. Nauki pobierał po części w domu, następnie w Wiedniu, a wreszcie w Tarnowie pod opieką przyjaciela swego ojca oficera wojsk polskich z r. 1831, Michała Starzewskiego, który pozostawił po sobie najpiękniejsze imię, jako wychowawca młodzieży. Pan Stanisław mieszkał stale w Handzlówce. Gdy nadszedł rok 1846, zawierucha chłopka nie dotknęła żadnego z jego majątków, bo lękano się „pana srogiego, ale sprawiedliwego“, ale dotknęła strasznie śp. Stefana.

Były to dni zapustne; na ferje szkolne pozwolił ojciec wyjechać synowi do Głowaczowoy do państwa Wolskich, przyjaciół serdecznych. Wolskich w okrutny sposób zamordowano, a trzynastoletnie go Stefana Pieniążka tak posieczono kosami i pobito cepami, że ledwie żywego dowieziono do Tarnowa, wraz z zwłokami Wolskich. Tu, gdy go z wozu znoszono stojący przed szpitalem wojskowym oficer spłazował pałaszem rannego, wołając: „Stirb du polnischer Hund“.

Wyleczył się, dzięki opiece swego opiekuna Michała Starzewskiego i uczęszczał nadal do gimnazjum. W r. 1849 wybrał się z kilku kolegami na Węgry, aby wstąpić w szeregi powstańcze. Ujęto go na granicy, przyprowadzono do Jasła, a następnie oddano za karę do 40 p. piechoty w Rzeszowie. Kazano mu szurować podłogi, czyścić obuwie kapralom. Dopiero interwencja hr. Starzeńskiego z Góry Ropeczyckiej, wówczas kapitana w 40 pułku, sprawiła, że polepszyła się cośkolwiek dola szesnastoletniego rekruta. Hr. Starzeński był przyjacielem pana Stanisława Pieniążka, więc zajął się losami biednego Stefana, ile mógł. Gdy wszedł do zabiegów, aby uwolnić chłopca od służby wojskowej spełzył na niczem, udał się ojciec do młodzieńczego cesarza Franciszka Józefa z prośbą, aby wyjednać przyjęcie syna do jakiejś szkoły wojskowej.

— Trösten Sie sich Vater — odpowiedział młodzieńcy cesarz — der berühmte polnische Held Fürst Poniatowski war auch ein österreichischer Soldat. — I rozkazał przyjąć Stefana do szkoły artylerji jak tego życzył sobie skołatany ojciec. Szkoła ta była w Gracu, potem w Bernie. Po ukończeniu jej dostał się Stefan do akademji artylerji i z niej wyszedł w r. 1857 w randze podporucznika. Wybuchła wojna 1859 r. Pułk Pieniążka poszedł do Włoch. Pod Magentą otoczony z dwoma działami, które dowodził, przez żuawów dostał się do niewoli. W drodze do obozu francuskiego, śmiałym i nagłym zwrotem uwolnił siebie, działa i cały swój oddział i zmusił żuawów do ucieczki. Otrzymał za to order. Potem odznaczył się w bitwach.

W r. 1882 został profesorem taktyki w artylerji akademji w Hronicach (Weiskirchen). W roku 1870 przeznaczono go do służby we Lwowie.

Podczas manewrów cesarskich pod Przemysłem, zwrócił uwagę cesarza, który potem na dworcu w Tarnowie winał serdecznie jego ojcu.

Ze Lwowa przeniesiono go w randze pułkownika do Pragi, objął tam komendę pułku. — Wskutek ciężkiej choroby ustąpił z wojska.

Był to człowiek żelazny dla siebie, dla drugich wyrozumiały. Wzór żołnierza, wzór dla nas potrzebny i pouczający. Nie prześcigniony w wytrwałości, w pracowitości, najlepszy kolega, najkliwszy syn, brat i mąż, a Polak duszą całą. Wprowadził polską naukę dla polskich rekrutów artylerji, przestrzegał czystości języka w życiu, a i w koszarach, gdzie tepił niemiłosiernie żargon niemiecko-koszarowy.

O charakterze zmarłego świadczą następujące wydarzenia. Jako major artylerji jechał raz z Lwowa. Wchodził konduktor po bilety. Stefan Pieniążek patrzył bystro na siwego konduktora, bo mu twarz jakaś znajoma.

— Kapral Byk? co? — pyta major.

— Tak, panie majorze, byłem kapralem w 40 pułku piechoty.

— A w r. 1849 kazałeś sobie czyścić buty młode rekrutowi? co?

— Ha, no różnie bywało — odpowiedział konduktor.

— Żeś mi wtedy kazał czyścić buty, masz tu za to pięć guldenów. Nauczyłem się przez to wiele i dlatego jestem dziś majorem.

Gdy był w Pradze pułkownikiem zdarzyło się, że jakiś urzędnik wojskowy miał popaść w śledztwo, skutkiem braku w kasie kilkuset guldenów. Sprawa oparła się o pułkownika. Wezwał owego urzędnika do siebie. Twarz niby znana; przypomina sobie coś z lat dawnych pułkownik, zagląda do aktów i oto pokazuje się, że ów urzędnik był w Tarnowie w r. 1846 oficerem.

— Pan byłeś porucznikiem w r. 1846 w Tarnowie?

— Tak, panie pułkowniku!

— Czy pamiętasz pan, jak tam przywieziono z trupami chłopca trzynastoletniego, — ciężko poranionego. Nie mógł stanąć na nogach, krew ciekła mu z ran, a pan go uderzyłeś pałaszem i

zawołałeś: Stirb polnischer Hund! Pamiętasz pan?

— Oto ja jestem tym poranionym chłopcem!

— Litości, panie pułkowniku!

— Za to spotyka pana ciężka kara, bo ja pana ocalałem. Masz pan tu pieniądze, bierz je pan, włóż do kasy, a oddasz mi, gdy będziesz miał.

Nastąpiło potem skontrum kasy, wszystko było w porządku; urzędnik otrzymał tylko nagane, że pieniądze umieścił w miejscu niewłaściwym.

Od jesieni ciężko chorował. W chorobie polecił bratu swemu Czesławowi radcy szkolnemu, i żonie swej, aby go pochowano skromnie, bez asystencji wojskowej, bez udziału tego, co się szambelanowi należało. „Zadnych kartek żałobnych, żadnych uwiadomień. Niech mnie zaniosą do polskiego kościoła w Rennweg, niech tam po polsku mówią modlitwy, niech mnie księża Polacy pochowają i na grobie po polsku zmówią „Ojcze nasz“ za moją duszę. A przywieź mi grudę polskiej ziemi na trumnę!“

Zgasł we środę, 16 maja, lekko, z uśmiechem na ustach.

Pogrzeb odbył się w piątek 18, według życzenia zmarłego. Zarówno na pogrzebie jak i na żałobnym nabożeństwie dnia następnego, zgromadziły się liczne rzesze generałów, wyższych oficerów, dostojników dworskich i wojskowych, był i dawny minister wojny Krieghammer i zastęp kolonii polskiej. Mimo, że nie chciał wienców — było ich tyle, że je wieszono na osobnym wozie.

Było w tej duszy coś ze Stefana Czarneckiego. „Nie z soli, ani z roli, ale z tego co boli“ wyrósł i zostawił po sobie imię czyste piękne, przykładne.

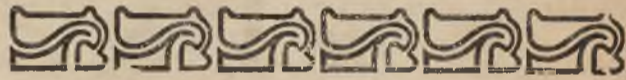
Cześć jego pamięci!

w. k.

Wydawca dr. Antoni Beaupre, redaktor odpow. Jan Grzywiński, drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.

NADESLANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcji, która też za nią nie odpowiada.

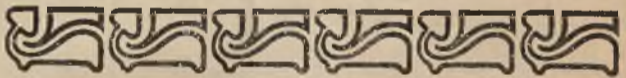

LECZNICA

Dra. Cezara Komorowskiego

Pokoje dla chorych.

KRAKÓW—DEBNIKI, Poczta 112.

W Karlsbadzie

ordynuje jak dawniej
Dr. Michał Śliwiński

Mühlbrunnstrasse „König von Preussen“.

twarde i płynne

Sarga glicerynowe mydło

asymy i skóry
białą i delikatną.

Wszędzie do nabycia.

Sarga glicerynowe mydła nadają się zarówno dla starszych, jak i dla dzieci w najwcześniejszym wieku jako znakomity środek oczyszczający. Stosowany z najlepszym skutkiem przez znane powagi, jak prof. Dra Hebra, Schauta, Frühwald, Karol i Gustaw Breus, Schandlbauer i w. j. 738 10

ORACYE

przemowy powinnazowani przy wroczyściach weselnych, zaręczynowych, narodowych, imieninach i innych okazjach. — Przewodnik do pisania listów miłosnych. — Księgi i Monologi. — Zbiór najwybitniejszych pieśni polskich. — Zebrał i włożył STANISŁAW TOMASZEWSKI w Bydgoszczy. — Powyższa książka w Prusach zakazana, a wydawca na więzienie skazany. Kto nadeśle i kopię w znaczności, otrzyma „ORACYE“ franco. — Adres: P. Zygmunt Tomaszewski, Kraków, ul. św. Krzyża Nr 7.

MAGGI 'ego PRZYPPRAWA

Do nabycia we wszystkich handiach kolonialnych, spożywczych i składach aptecznych w fiaskach, począwszy od 50 halercy. Drogowne fiaski napełnia się ponownie najtaniej. 23 0

jest jedynym i powszechnie uzn
środkiem do nadania mdłym zu
sosom, bigosom, jarzynom i t. d.
dnej chwili zdziwiającego, si
i przyjemnego smaku.

KILKA KROPEL WYSTAR

„ETERNIT“

LUPEK ASBESTOWY patent. HACEK, uznany przez władze rządowe jako najlepszy ze znanych materiałów dachowych. — Najlepszy, najpiękniejszy dach ogniotrwały odporny na zmiany powietrza. — Wieloletnie gwarancje. Liczne uznania. 1134 0

Reprezentacja: Kraków, ulica Starowiślna L. 20.
Generalne zastępowo licówek fasadowych glazurowanych i zwykłych.

Pierwszy Zakład

PLISOWANIA

przy ul. Nlecałej l. 13 parter
przyjmuje
wszelkie roboty w zakres plisowania wchodzące, (fałdy gładkie, płaskie i desenie.) Sukien kloszowych wypożycza się formę albo na życzenie przykrawa się je i szyje w zakładzie. 0381

MACZKA KNEIPPOWSKA

dla chudych.

Wątle, słabowite i niedokrewne dzieci, można prędko wzmocnić odżywczą maczką X. Kneippa. — Dzie wczęta blade wyglądające, szczupłe chłopaki odzyskują energię życiową i kolory twarzy już po użyciu kilku pudełek. — Kobiety karmiące, ludzie o trawieniu upośledzonym, osłabieni rekonwalescenci, starcy podupadli znajdują ratunek pewny w maczce X. Kneippa. — Cena pudełka 2 kor. 50 gr. Gener. Rep. Hygien. Instyt. F. Zacharska, p. Rzeszów. 1347 4

Interes szynkarsko-restauracyjny i kawiarniany z całym urządzeniem jest z wolnej ręki z powodu nagłego wyjazdu zaraz do sprzedania. Zgłoszenia do Adm. „Głosu Nar.“ 1339 3

Poszukuję do wynajęcia

na 10 lat podwórca obszerniejszego lub miejsca w ogrodzie z zajazdem w celu wybudowania piwnicy w bliskości rogatki. Wiadomość w Adm. „Głosu Narodu“.

Posiadacza książeczki

Kasy Oszczędności na 8000 koron na imię Karoliny Stożek opiekującej wzywa się, aby celem uniknięcia utraty powyższej kwoty bezwzględnie zgłosił się do podopiecznego. Adwokat Dr. Wechsler w Krakowie, ul. Senacka L. 9. 1322 2

KANARKI

prawdziwe harcynskie

znokomite śpiewaki, z tym ładnym głosem, turkotem, fletowym gwizdkiem dzwonkiem, także przy świetle śpiewające, sprzedaje po 4, 6, 8 i 10 złr. Przesyłam także pocztą za zaliczką z poręczeniem wartości, oraz nadejścia zdrowych do miejsca przeznaczenia. — Polecam również: **Śmiech harcynski** dobre do rozmnożenia — po 1 złr. i 1 złr. 50 ct.

Handlowia prawdziwych Harcynskich Kanarek
J. SZUFA
Kraków, ul. Floryańska 38.

Błaga o litość

staruszka, 86 lat licząca, wdowa po weteranie z r. 1831, mająca przy sobie nieuleczalnie chorą córkę, o wspomnienie jakimkolwiek datkiem. Łaskawe datki na ten cel przyjmuję Adm. „Głosu Narodu“ 187

ZEGARY PENDUŁOWE

1187

z biciem wieżowym

są ostatnią nowością wyrobów zegarmistrzowskich. Te francuskie miniaturowe zegary, długości 70 cm. są wykonane z drzewa orzechowego, pięknie politurowane i rzeźbione i biją za każdą pół i całą godziną. Dźwięk jest przyjemny i dźwięczny, ludzko podobny do bicia zegaru wieżowego. Cena **K. 10** —, ze zwykłym biciem **K. 9**. — Ten sam zegar z muzyką, gra co godzinę najpiękniejsze tańce i marsze **K. 12**. Skrzynka i opakowanie do każdego zegaru 8) hal. Zegary te, nie tylko co do minut idą regularnie (3 lata pisemnej gwarancji) lecz zarazem z powodu prawdziwie świetnego wykonania zewnętrznego stanowią piękny i elegancki mebel. — Budzik z muzyką (gra zamiast dzwoni) **K. 12**. — Remont. Roskopf niklowy **K. 5**. Prawdziwy srebrny remontoir **K. 10**. Wysyła tylko za zaliczką. W razie niepodobania przyjmuje się napowrót, lub zwraca pieniądze — zatem nie ma żadnego ryzyka. Wielki ilustrowany cennik zegarków, łącznie z pierścieniami etc. wysyła na żądanie gratis i franco

Josef Spiering, Wiedeń, I, Postgasse Nr. 2-34.

Największa krajowa firma

R. Pawłowski

dawniej J. Iwanicki

w Krakowie, Rynek 18

poleca swoje, najnowszej konstrukcji, powszechnie za najlepsze uznane maszyny do szycia i haftu, które nadają się znakomicie tak do użytku domowego, jak i dla celów przemysłowych, są wyrobione z wypróbowanej dobroci materiałów i wykończone z nadzwyczajną dokładnością, szyją prędko, lekko i cicho, haftują znakomicie, są tańsze, niż wszelkie inne bezwartościowe fabrykaty.

Bezpłatne kursa nauki haftów. — Obszerne cenniki wraz z historią maszyn do szycia darmo i opłatnie.

PIERWSZA KRAKOWSKA
PALARNIA KAWY

Ważne dla
PP. Gospodyń!

Za darmo, jako premię, otrzymać każdy z P. T. Odbiorców, wykazujący się zwrótem woreczków (z marką ochronną) z zakupionych 12 1/2 klg. 150 ml. młocnych wyborowych kawy mieszanej polowej kawy patentowaną kawa ozdobna, hermetyczną, higieniczną i samomierzącą mieszankę, oszczędzającą puszkę do przechowywania kawy.

zwaną:
„CONSERVATOR“
M. JAWORNICKI
Kraków, Rynek gł. 44.

Prawdziwe tyrolskie Lodony.

Nasze wyroby cieszą się skutkiem swej nadzwyczajnej jakości i trwałości
SWIATOWĄ SŁAWĄ.

Dostarczamy po konkurencyjnie niskich cenach
SUKNA I LODENY LETNIE. — MATERYE NA SUKNIE DAMSKIE.
Prawdziwe tyrolskie, narodowe, turystowskie i górskie lodony gładkie i wzorowane dla pań i panów.

WZORY DARMO I OPŁATNIE

Bezpośrednie źródło: **A. Draxl's & Söhne**

Tyrolska fabryka lodonów i towarów włókiennych, założona w r. 1835.
FLIRSCH (Tyrol).

Giovanni Zuliani i S

Pierwsza Krajowa

Fabryka wyrobów cementowych — Lw

FILIA: KRAKÓW — (POŁWSIE ZWIERZYNI

poleca

wszelkie wyroby betonowe jako to: rury w różnych gatunkach i rozmiarach, posadzki kamienne Terrazzo-granito, imitacje marmuru, posadzki **HOLZIT**, schody betonowe Terrazzo-nitowe, wykonuje powaly betonowe żelaznej konstrukcji, trotuarowe i wszelkie roboty wchodzące w zakres wyrobów betonowych.

Wykonanie punktualne i rzetelne po najniższych cenach kuracyjnych

CENNIKI gratis i franko.

CUDOWNYM

jest skutek, jaki osiąga kobieta przez używanie angielskiego mydła ogorkowego. — Usuwa z twarzy po kilku dniach piegę, wyrzuty i inne choroby skórne, wygładza zmarszczki, używa obficie, nie szkodzi wcale skórze bladej świeżej i pięknej cery. — Jestto środek odznaczony na wystawie paryskiej i wiedeńskiej, który tak u nas, oraz w Anglii wszystkie inne środki piękności usunął szybko na drugi plan. Cena flaszki k. r. 2 do tego prawdziwe angielskie mydło ogork. K. 1 i puder K. 120 Crème ogork. K. 2 — Do nabycia w Krakowie u **Reimma i Sp.** i w każdej apt. i drog. we Lwowie Szymon Hay nad. apt.

Młodemu i starszemu mężczyznom

poleca się pouczającą nagrodzoną broszurę w nowym pomnożonym wydaniu Rady lek. Dra Müllera o zaburzeniach nerwów i systemu seksualnego,

jak również o ich leczeniu. Wolna przesyłka w kwercie za 1.20 K. w znaczku. pocz. 949 52

Curt Röber, Braunschweig.

Znana Pracownia Sukien Damskich Maryi Dinerówny

Kraków, ul. Floryańska 33, II. p.

Przyjmuje

wszelkie roboty w zakres krawieczyzny wchodzące, oraz udziela lekcyj kroju według najnowszego systemu. — Ceny umiarkowane. Panienci uzdolnione znajdą zaraz umieszczenie.

Ociemniały kelner

wskutek utraty wzroku niedolny do zarobkowania prosi o wsparcie. Łaskawe datki uprasza do Administracji.

TY

nie znajdziesz do pielęgnowania skóry szczególnie aby usunąć piegę i usunąć czystą skórę lepszą i skórze czystego mydła leczniczego z dawna znane.

mydło lilowe

BERGMANNA

(Znak ochr. w Niemczech)

od BERGMANNA & Sp. BRESCEN a/E

Do nabycia szafka 80 hal. u:

Rpt. w Krakowie: Bartmański i Sp.

F. Gralewski, Z. Marcin, saw. Mi-

kucki, M. Proń, W. Redyk, L. Rosow-

berg, K. Wiszniewski; Drog. Roman

Drobner, Anast. Froncz, J. Hanak,

Arnold Kuffler, Reim i Sp. J. Klem-

enszewicz, A. Pachucki, St. Roz-

nowski, F. Zowoth i Sp., J. Wiśniew-

wski i Sp.; Mat. Hdg. Moritz Kreisler;

Drog. w Bochni: Jan Mlichnik, Sta-

nisław Pawłowski; Apteki w Nowym

Sączu: M. Gorzechowski, R. Jakubow-

ski, Drog. T. Kwicinski; Rpt. w Rze-

szowie: A. Karpinski, Kizimierz, J.

Kołodziejowski, Łazarz Frieden

w Podgórzni.

Spiewnik dla ludu

St. Tomaszewskiego z Bydgoszczy skonfiskowany przez pruską prokuraturę, (a wydawca skazany na trzy miesiące więzienia) ma do nabycia Zygmunt Tomaszewski, Kraków, ul. św. Krzyża 7. po cenie kor. (80 fen.)

Zamiejscowi zechcą przesłać na leżytość w znaczkach poczt. bez dołączenia portorium, a otrzymają Spiewnik odwrotną pocztą franko

Poszukuje się zaraz do domu

krawcowej

uzdolnionej. — Graniczna 1

1 p. Kraków.

Ofiarności Szan. Czytelników polecamy

nieszczęśliwą staruszkę

samotną, bez rodziny, przeżyłającą z głodu, a w dodatku ciężko chorą na nogi. Łaskawe datki dla »Zarzyckiej« przyjmuje Administracja nieszczęśliwej staruszki. — 187

Takie piękne, długie włosy na głowie

urosną tylko przez używanie mojej znakomitej **ces. król. wyłącznie uprz. rezedowej pomady kędzierzawiającej**

Przy regularnem używaniu, nawet bardzo wylysiałe miejsca na głowie, bujnie włosami porosną; szpakowate i rude włosy stają się ciemnymi. Pomada ta wzmacnia włosy w dziwny sposób, usuwa wszelkiego rodzaju tworzenie się łupieżu w przeciągu kilku dni zupełnie, zabezpiecza całkowicie w najkrótszym czasie wypadanie włosów i na zawsze nadaje naturalny połysk włosom, które stają się

KĘDZIERZAWY MI,

i zachowuje je przed zesiwieniem do późnej starości. Wskutek swego bardzo przyjemnego zapachu i wspaniałego wyrobu, — tworzy prócz tego pomada rezedowa ozdobę każdej gotowni. — Cena słoika z opisem użycia (w 7-miu językach) 1 złr. 50 ct., pocztą 1 złr. 60 ct.

== Odsprzedającym znaczna zniżka. ==

Fabrykę i główny Centralny skład rozsytkowy hurtowny i częściowy ma

CARL POLT's Nachf. A. Griessler

Parfümerie in Wien, XVII B. Hernals Dronik-gasse 29.

Zamówienia z prowincyi za gotówkę lub za zaliczką będą natychmiast wykonane. 554 6

Skład w Krakowie w aptece H. Bartmańskiego, ul. Grodzka; we Lwowie w aptece Zyg. Ruckera pod „złotym orłem“; w Nowym Sączu w aptece L. Georgeon; w Bochni w aptece St. Pawłowskiego; w Kołomyi w droguerji Filipa Fernbacha.

Gołębie białe

pawiki na do sprzedania po 2 kor. 6 h. para. Zofia Włodkówna Jąbrowica poczta Chrostowa. 1306 3

FASKA 5 kgr. owczej bryndzy deserowej — k., 1 faska 5 kg. owczej bryndzymajowej 6—, 1 faska 5 kg. owczej ryndzy ostrej 4—, 1 faska 5 kg. masła deserowego naturalnego 10— 1 faska 5 kg. powidła tureckiego 20, 1 paczka 5 kg. słoniowy grubj białej 7-20, 1 paczka 5 kg. słoniny grubej wędzonej 7-20, 1 paczka 5 g. sadła starego solonego 3—, 1 faska 5 kg. smalcu wieprzowego 8— wysyła Dom specjalów w KIEFER FELIX (Węgry). 1247 10

ada oficyna

tego urzędu eralnego blisko Krakowa do zamiany na prowincjonalną. — »Zamiana« Kraków dworzec. 1286 4

lamienica

pięta bardzo dobrze się wlepiją jest z powodu stosunków niżej do sprzedania. Najlepsz wyjaśnienie udzieli Administracja »Głosu Narodu«. 1269 5

omocnik

dział korzennego, farb i nian, olny, pracowity, uczciwy zjdzie stałą posadę zaraz H. Kowrońskiego, Tarnopol. 1303 4

MINISTRACYA Wapienników i Kamieniów Miejskich

pod kierownictwem Magistratu w Podgórzu zedaje po przystępnych cenach 206

WAPNO SKALISTE

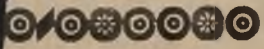
Wydane listem uznania na Wytwórni w Lwowie 1892, a w wielkim medalem złotym w Wiedniu przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie 1900 roku. Wapno gazowe Wapno do uprawy roli. Różnielca ze swych skał zwanych „emionkami“ i „skala Twarowską“ Kamień budowlany, bruny zuter. Zamówienia przyjmuje a miejska w Podgórzu, Telefon 161 i Zarząd wapienników w Podgórzu, Telefon Nr. 162.

Szan. Czytelników polecamy

Wapno staruszkę

rodziny, przynieść, a w dodatku na nogi. Łaskawe zarządy,« przyjmują a naszego piśmnia.

Giovanni Zuliani i Syn

Pierwsza Krajowa

Fabryka wyrobów cementowych — Lwów

FILIA: KRAKÓW — (POŁWSIE ZWIERZYNIC)

poleca 309 30

wszelkie wyroby betonowe jako to: rury w różnych gatunkach i rozmiarach, posadzki kamienne Terrazzo-granito, imitacje marmurowe, posadzki HOLZIT, schody betonowe Terrazzo-granitowe, wykonuje powały betonowe żelaznej konstrukcji, płyty trotuarowe i wszelkie roboty wchodzące w zakres wyrobów betonowych.

Wykonanie punktualne i rzetelne po najniższych cenach konkurencyjnych.

CENNIKI gratis i franko.

Nanowo piękność! Nanowo młodość! Nanowo wdzięk!

zdobędziesz i otrzymasz ją Pani drogą naturalną. Być piękną, stać się piękną i piękną pozostać jest staraniem i pragnieniem każdej pani. Dajemy Pani do tego środka: Prof. Williama prawdziwe amerykańskie tabletki „Axa“ w swem osobliwego rodzaju złozeniu są środkiem na cerę nie dającym się ani naśladować, ani prześlgnąć.

Prof. Williama prawdziwe amerykańskie tabletki „Axa“ w swem prostem, nie wpadającym w oko i przyjemnem zastosowaniu czynią skórę miękką jak aksamit, podatną i elastyczną, dają jej szczególnie delikatny koloryt i naturalny połysk zupełnego zdrowia i czynią ją odporną na wpływy powietrza. Najdelikatniejsza skóra może znieść ostre powietrze, jest bezpieczna przed wiatrem, nie cierpi od deszczu, nie opali jej najwiękkszy żar słoneczny. Przy zastosowaniu tabletek „Axa“ występuje już po dwu, trzech dniach widoma zmiana cery. Jest ona odtąd jasna, lica rumiane. W starszym wieku panie i mężczyźni zdziwiają się, jak zapadłe policzki znouwu się zaokrągłają w krótkim czasie, jak przedwczesne zmarszczki i fałdy znikają. Szpetną cerę, skazy, zmarszczki, trądziki, wypieki, piegę, wypryski, czerwoność nosa i t. d. usuwa się w zdumiewająco krótkim czasie. Jedna jedyna próba przekona Panią o cudownem działaniu tabletek „Axa“.

Prof. Williama prawdziwe amerykańskie tabletki „Axa“ jeżeli się wypełni należyte przepisy łatwe, wszędzie wykonalne i niewiele zachodu wymagające, sprawiają, że skóra staje się miękką, podatną, jej barwa świeża, pory czystymi a piękność zupełna.

Do wszelkich celów toaletowych, do kąpieli i pokoju dziecięcego, ażeby włosy utrzymać i upiękzyć, na skórę głowy i na cerę są tabletki „Axa“ stanowczo najlepszym środkiem.

Prof. Williama prawdziwe amerykańskie tabletki „Axa“ są najlepszą rzeczą dla mężczyzn, pań, dzieci i niemowląt. Cena pudełka Nr. 1 (25 tabletek do 25-razowego użytku) K 250, pudełko Nr. 2 (50 tabletek do 50-razowego użytku) K 450, pudełko Nr. 3 (100 tabletek do 100-razowego użytku) 8 K. Wysyła za zaliczką lub po otrzymaniu należytości europejski skład Riviera Parfümerie Wiedeń, L., Kohlmarkt 1. 606 0

NACH GEBRAUCH VOR GEBRAUCH

Po użyciu. Przed użyciem.

Ces. i król. dostawca nadworny.

DOM DYWANOW S. SCHEIN

W WIEDNIU

najpoważniejsza firma światowa na polu przemysłu tkackiego (textil), modnych urządzeń mieszkań i wewnętrznych dekoracyj, otworzył z końcem kwietnia b. r.

FILIE WE LWOWIE

przy ulicy Hetmańskiej L. 8

i poleca, oprócz wspaniałych oryginalnych dywanów perskich i smyrneńskich, także znane zaszczytnie w całym świecie wyroby tkackie ze swych własnych fabryk w Zdirec i we Wiedniu, jako to: dywany, materye na obicia mebli, koronkowe i materyalne zasłony do okien, flanelowe i pikowane kołdry, dywaniki kokosowe, chodniki, maty, oraz artykuły specjalne do urządzeń zakładów publicznych, kąpielowych, hoteli, mieszkań letnich, wszystko w niezrównanej jakości, wykonane artystycznie według najnowszych wzorów.

Miłośnikom kakao i czekolady najusilniej zalecane

Jana Hoffa

Kandol-Kakao

posiada możliwie najmniejszą zawartość tłuszczu, jest przeto najłatwiejszem do strawienia, nie sprawia nigdy zatkania, a przy najwyborniejszym smaku jest nadzwyczajnie tanie.

Prawdziwe tylko z nazwiskiem

Johana Hoff

i z marką ochronną „lwa“.

Paczki po 1/4 klgr. 90 hal.

» 1/2 » 50 »

Wszędzie do nabycia.

Utrzymanie zdrow. żołądka

spoczywa głównie w utrzymaniu, poprawieniu, regulowaniu oraz usuwaniu uciążliwego zatwardzenia stolca. W tym celu używać należy najwłaściwszego znanego środka, Balsamu żołądkowego dra Rose, który wszelkie następstwa nieregularności, zaziębień, zatwardzeń, jak n. p. palenie w piersiach, wzdęcia, nadmierne tworzenie się kwasów, kurcze, usmierza i usuwa. Środek ten sporządzony jest z wybieranych najlepszych ziół leczniczych, wzmacniających apetyt, trawienie lekko rozwałniający, że do pielęgnacji właściwej żołądka z najlepszym skutkiem służyć może

Ostrzeżenie! Wszystkie części opakowania noszą właśnie deponowaną markę ochronną.

Skład główny: Apteka

B. FRAGNER'A c. k. Dostawca Dworu

„pod Czarnym Orłem“ PRAGA Mała Strona 203,

róg ulicy Neruda. 1945 1 15

WYSYŁKA CODZIENNIE.

Pocztą za nadesłaniem kor. 1-50 mała flaszka, kor. 2-80 duża flaszka, kor. 4-70 — 2 wielkie fl., kor. 8 — 4 wielkie fl., kor. 22 — 14 wielkich fl do wszystkich stacyj monarchji austro-węgierskich franco. Składy w aptekach Austro-Węgler. W Krakowie w znacz. aptekach w cenie 1 wielka fl 2 k., mała 1 k.

Prawdziwe tyrolskie Lodeny.

Nasze wyroby cieszą się skutkiem swej nadzwyczajnej jakości i trwałości SWIATOWĄ SŁAWĄ. Dostarczamy po konkurencyjnie niskich cenach SUKNA I LODENY LETNIE. — MATERYE NA SUKNIE DAMSKIE. Prawdziwe tyrolskie, narodowe, turystowskie i górskie lodeny gładkie i wzorowane dla pań i panów.

WZORY DARMO I OPLATNIE

Bezpośrednie źródło: A. Draxl's & Söhne

Tyrolska fabryka lodenów i towarów wełnianych, założona w r. 1835. FLIRSCH (Tyrol).

Obrazy olejne i rodzajowe

po cenach bardzo niskich. — E. LEICHT, Kraków ulica Pijarska, przy bramio Floryańskiej, polooa wielki wybór ram własnego wyrobu. — Najstarsza firma w tym zawodzie założona w 1866 roku

Parowa mleczarnia dóbr Łucznanowice

Kraków, ul. Podwale 1. 6.

8 FILII W KRAKOWIE, 1 FILIA W ZAKOPANEM, 8 WOZÓW ROZWOŻĄCYCH NABIAŁ PO MIEŚCIE.

!! Nowość !!

MLEKO I ŚMIETANKA W SPECYJALNYCH I PATENTOWANYCH FLASZKACH ZDOSTAWA DO DOMU.

Polecamy nasz spirytus dena-

POLECA:
MLEKO SWIEŻE, ZBIERANE, ŚMIETANKĘ SŁODKĄ, KWASNĄ I KREMOWĄ. MASŁO DESEROWE I KUCHENNE, SER ITP.

Ważne dla Rodziców!

MLEKO DLA DZIECI STERYLIZOWANE LUB PASTEURYZOWANE.

Łucznanowicki turowany.

Pierwsza mor. fabryka zegarów wieżowych FR. MORAVUS, Brünn, Grosser Platz 6,

wyrabia i dostarcza 1246 0

ZEGARY WIEŻOWE
dla kościołów, zamków, szkół, fabryk, ratuszów, willi; solidne wykonanie, jak najtaniej.
Zegary kontrolne dla stróżów.
Kosztorysy bezpłatnie. — Najwyższe odznaczenia za doskonałe wyroby eksport.

Itakow... aprawniow...

Fabryka wód mineralnych i specjan leczniczych pod firmą

K. RZĄCA I CHMURSKI

w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4.

wyrabia pod kontrolą komisyl Przemysłowej Tow. Lekarskiego Krak., poleczone przez toż Towarzystwo 3200

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom:

Biłkowskiej, Sieshüblerskiej, Salterzkiej, Vichy, Homburg, Nizalgen, tudzież specjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną oraz wody mineralne normalne z przepisy prof. Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogeriach cenniki na żądanie darmo.

Ogrodnik

żonaty, bezdzietny poszukuje posady w większym zarządzie dóbr, fabryce, zakładzie lub też podobnym, obznajomiony we wszystkich gałęziach swego zawodu. Poście restancje E. 26 Tarnów. 1325 3

Rejestr gospodarstwie

Wincentego Cybulskiego, poprawione przez Ludomira Dzierżanowskiego, 116 stron, wielkie folio, oprawne, cena K 5.— wydała i poleca Drukarnia J. A. PELARA w Rzeszowie. 1326 5

Kupię

lodownię pokojową w dobrym stanie. — Zgłoszenia J. S. do Adm. Głosu Narodu.

Potrzebny

stróż, młody, żonaty, trzeźwy od 1 czerwca b. r. Zgłaszać się przy ulicy Szlak 1. 32 I piętro w godzinach od 4—5-tej. 1328 3

Handel korzenny delikatesów i win Albina Christa w Dąbrowy koło Tarnowa przyjmie zaraz starszego praktykanta władający językiem niemieckim mają pierwszeństwo. 1517 5

BILARD

w dobrym stanie do sprzedaży ul. Senacka 1. 8. 1319 2

Celem wydzierżawienia

WYSZYŃKU
propinacyjnego wraz z handlem masarskim poszukuje się fachowo wyzwoleonego masarza. Interes wyrobiony i rentowny, do którego należy równo z wyszyńku wina, rumu i herbaty. Dzierżawca płaci jedynie czynsz za lokal 140 zł. rocznie i niewielkie podatki. Zgłoszenia Zarz. propinacji w Liszkach. 1276 4

Największy Skład PELERYN ZAKOPANSKICH

od deszczu ciemnych i białych po bardzo niskich cenach poleca

Bazar Krajowy

Kraków, Rynek główny, rog ulicy Brackiej, wprost odwachu. 1062 0

Każdy kto chce pić doskonałą i bardzo pożywną kawę niechaj używa

Kawy zdrowia

która zmieszana z 1/4 częścią kawy ziarnistej, zadowolni nawet najwybredniejszych smakoszy.

OSOBOM wątłym, niedokrewnym i dzieciom należy podawać samą

Kawę zdrowia

z fabryki w Podgórzu bez dodatku ziarnistej. 1 kg. kosztuje tylko 80 ct. czyli 1 Kor. 60 hal.

Największy Zakład Pogrzebowy Jana Wolnego

Główny skład i fabryka trumien ul. ś. Tomasza (przy placu Szczepańskim). Telefon Nr. 831. Filja ul. Kopernika 1.

Zarząd urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszystkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy. Posiadając własne KATAKUMBY, odstępują miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmują zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mój własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

Porebski & Zimler

Kraków Rynek 8 polecają 751 4

PERFUMERYE I MYDŁA, GRZEBIENIE — SZCZOTKI, SZPILKI I GRZEBYCZKI DO WŁOSÓW, GĄBKI, PRZEPINKI DO WŁOSÓW — LUSTERKA PODROZNE

Pracownia kapeluszy damskich H. Łopatkiewicz

poleca na sezon wiosenny i letni kapelusze gotowe, również ubiera takowe po cełach umiarkowanych. Ulica św. Tomasza L. 19. 1132 16

lekcyj i konwersacji

francuskiego i niemieckiego w zaiman za mieszkanie (choćby we wspólnym pokoju) poszukuje. — Oferty pod nr. 1320 przyjmuje adm. »Głosu Narodu«.

JEDYNA W KRAJU FABRYKA PASÓW maszynowych

Ignacego Wirma w Krakowie, ul. Kanoniza 1. 18.

Swieżość

młodzieżą młoda zachowuje się długo używa tylko ratów znanych jak nanych, a do których Creme Simon oraz żony Simon'a. — Jednocześnie trzeba bardzo unikać kosmetyków podejrzanych. 744

Skład papieru Kamila Bama

W TARNOWE potrzebuje

Pomocnika fachowego zdolnego ekspedyenta, dobre poleceniami. 1316

Kto w Prsa

dobrą robotę pełną chęci dostać, niechaj zgłosi się do Biura Izby rolniczej Berskiej Grosschelmie. Adress: steh Haack in Grosschelmreuse 1113 0

Realność w Rzzow

składająca się: 1) z jedego domu murowanego o 11 pokoch i dachem, w którym mieszczą się kuchnia, dwie drewniane stajnie; 2) Ogrodu (blisko dwieorgi) z dającym się z powodu rzadkiego położenia darować jest zaraz do sprzedania. Bliz wiadomość: Kraków ulrowod ska L. 37 III. p. dzwna let 1318 3

Wina do Ms

dostać można u ks. WECA w Hanuszow loco Szepesneg. Stołowe białe o 1. Czerwone o 2. Tokajskie o 3. i wyżej. — Ręczy wina ks. Jan Kw. Antoni Lę

Wydawca i Redaktor: Dr Antoni W Drukarni »Głosu Narodu« w Krakowie, pod zarządem S. Tomaszew